

Wymagania edukacyjne z przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
1. Lekcja organizacyjna	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).
Dział 1. Bezpieczeństwo państwa					
1.1. Polityczne i militarne warunki bezpieczeństwa państwa	Uczeń: - wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności RP, - wskazuje czynniki zagrażające bezpieczeństwu państwa, - rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny.	Uczeń: - rozumie pojęcia: <i>polityczne i militarne warunki bezpieczeństwa</i> , - wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa, - zna i wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności.	Uczeń: - rozumie istotę problemu bezpieczeństwa, - zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa, - wymienia strategiczne cele bezpieczeństwa państwa.	Uczeń: - wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności Rzeczypospolitej Polskiej, - identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego.	Uczeń: - wymienia zdania poszczególnych ogniw wchodzących w skład podsystemu pozamilitarnego.
1.2. Zarządzanie kryzysowe	Uczeń: - rozróżnia zagrożenia	Uczeń: - orientuje się w	Uczeń: - wyjaśnia i omawia	Uczeń: - wymień etapy	Uczeń: - przygotowuje

Autorzy: Barbara Boniek, Barbara Wojtaś

	<p>czasu pokoju,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem. 	<p>podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę.</p>	<p>stany nadzwyczajne: (stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej).</p>	<p>zarządzania kryzysowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>siatka bezpieczeństwa i infrastruktura krytyczna</i>. 	<p>informacje dotyczące stanów nadzwyczajnych ogłoszonych w Polsce w XX wieku.</p>
<p>1.3. Siły Zbrojne RP. Formacje służb mundurowych</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyjaśnić, czym są Siły Zbrojne i jakie są ich zadania. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, - wie, kto kieruje Siłami Zbrojnymi w czasie pokoju i w czasie wojny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia zadania, struktury oraz przykładowe uzbrojenie i wyposażenie SZ RP, - zna i wymienia nazwy formacji służb mundurowych zapewniających bezpieczeństwo państwa oraz wyjaśnia zadania tych służb. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, takich jak: Liga Obrony Kraju, Polski Czerwony Krzyż, Związek Strzelecki „Strzelec”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje prezentację dotyczącą uzbrojenia i wyposażenia wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP.
<p>1.4. Powinności obronne obywateli</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia powinności obronne obywateli. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: <i>świadczenie osobiste</i> i <i>świadczenie rzeczowe</i>, - omawia obowiązki obywatela wobec ojczyzny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i omawia obowiązki wynikające z przydziałów mobilizacyjnych, - wymienia i omawia powinności obronne obywateli RP. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia zadania obronne, które można realizować w czasie pokoju. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zakres działania wojskowych komend ubezpieczeń.
<p>Dział 2. Ochrona ludności i obrona cywilna</p>					
<p>2.1. Międzynarodowe Prawo Humanitarne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia podstawowe zasady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest umowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia założenia Konwencji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje się z wybranym przez

	Międzynarodowego Prawa Humanitarnego.	międzynarodowa, - wymienia zadania Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża.	Genewskiej, - wymienia najważniejsze dokumenty MPH, - omawia postanowienia konwencji Haskiej z 1954 roku.	utworzenia Międzynarodowego Prawa Humanitarnego.	siebie tekstem MPH i go prezentuje.
2.2. Ochrona ludności	Uczeń: - wie, czym jest System PRM oraz KSRG. - wymienia zadania Państwowej Straży Pożarnej.	Uczeń: - wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania KSRG, Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego.	Uczeń: - wymienia i charakteryzuje ochotnicze służby oraz podmioty ratownicze, takie jak: OSP, GPR, TOPR, WOPR.	Uczeń: - wyjaśnia, w jakim celu został powołany system PRM.	Uczeń: - przygotowuje materiały dotyczące historii OSP, TOPR, GPR, WOPR.
2.3. Obrona cywilna. Alarmowanie i informowanie ludności	Uczeń: - przedstawia zadania Obrony Cywilnej, - wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia, - rozpoznaje sygnały alarmowe, - wyjaśnia zasady właściwego zachowania się w sytuacji uruchomienia sygnałów alarmowych.	Uczeń: - wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie Obrony Cywilnej w świecie, - zna rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych, - omawia zadania Obrony Cywilnej, - omawia sposoby ogłaszania i	Uczeń: - omawia podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i Obrony Cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej, - omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu, - przedstawia procedury postępowania po ogłoszeniu zagrożeń.	Uczeń: - omawia cele ostrzegania ludności przed zagrożeniami, - ustala liczbę i lokalizację syren alarmowych w swojej miejscowości lub jej pobliżu, - wie, że sprawne działanie systemu alarmowania informowania przeciwdziała panice.	Uczeń: - przygotowuje prezentację multimedialną przedstawiającą system ostrzegania przed zagrożeniami.

		odwoływania alarmów.			
2.4. Ewakuacja ludności, środków materiałowych oraz zwierząt	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi odpowiednio zachować się w czasie ewakuacji, - zna pojęcie: <i>samoewakuacja</i>, - wie, w jaki sposób przygotować się do ewakuacji, - zna i wskazuje drogi ewakuacyjne w szkole. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje ewakuacji, - zna i omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu ewakuacji, - potrafi zaplanować samoewakuację, - wie, jakie są cele ewakuacji mienia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym, polega ewakuacja I, II i III stopnia, - opracowuje listę rzeczy, które należy zabrać w przypadku ewakuacji, - omawia czynności, które należy wykonać po ogłoszeniu ewakuacji, - wyjaśnia, w jakiej sytuacji dokonuje się ewakuacji mienia, - zna zasady ewakuacji z budynku szkoły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia zadania władz lokalnych oraz odpowiednich służb podczas ewakuacji, - wyjaśnia zasady zaopatrzenia ewakuowanej ludności w żywność i wodę, - uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje plan ewakuacji budynku szkoły.
Dział.3 Zagrożenia czasu pokoju. Działania ratownicze w sytuacjach zagrożeń					
3.1. Pożary	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna źródła powstawania pożarów, - wie, jak zachować się podczas pożaru, - zna numery alarmowe do poszczególnych służb ratunkowych, - uzasadnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy, - potrafi właściwie powiadomić służby ratunkowe o pożarze, - wyjaśnia, jak gasić płonącą odzież na człowieku oraz olej na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy trójkąta spalania, - zna i omawia wybrane znaki przeciwpożarowe, - wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego, - potrafi dobrać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby zapobiegania pożarom, - omawia zasady właściwego reagowania podczas pożaru, - wymienia podręczny sprzęt gaśniczy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje pełną listę służb i instytucji w okolicy, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia, - omawia sposoby przeciwdziałania panice.

	przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych.	patelni.	odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru.		
3.2. Wypadki komunikacyjne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków komunikacyjnych, - zna sposób zabezpieczenia miejsca zdarzenia, - opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnicę pomiędzy kolizją a wypadkiem, - wie, w jaki sposób zapewnić bezpieczeństwo ratownikowi, poszkodowanemu i świadkom zdarzenia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi omówić sytuacje wymagające ewakuacji z pojazdu, - potrafi zademonstrować technikę ewakuacji z pojazdu, - potrafi zapewnić bezpieczeństwo ratownikowi, poszkodowanemu i świadkom zdarzenia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie tunelu ratowniczego, - wymienia sytuacje, w których dochodzi do uszkodzenia kręgosłupa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje zestawienie wypadków i kolizji mających miejsce w poprzednim roku w jego miejscowości lub województwie.
3.3. Zagrożenia związane ze zjawiskami atmosferycznymi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu, - wie, jak należy chronić się przed działaniem niskiej i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie zagrożenia związane ze zjawiskami pogodowymi występują na terenie naszego kraju, - zna procedury 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi udzielić pomocy osobie, która uległa wyziębieniu, - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady zagrożeń, które wystąpiły w Polsce w ostatnich latach, - wie, gdzie w jego województwie znajdują się zapory 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie opracowuje mapę zagrożenia powodziowego dla wybranego województwa, - przygotowuje

	wysokiej temperatury, - wie, jak zachować się w czasie burzy, śnieżycy, wicher i powodzi.	postępowania w czasie burzy i wichury, w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi, - wie, jak należy zachować się w górach przed wyjściem na szlak.	otoczeniu, - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi lub innych klęsk żywiołowych, - potrafi prawidłowo zachować się w przypadku zejścia lawiny.	wodne, ocenia ryzyko powodzi na wypadek ich przerwania.	prezentację przedstawiającą procedury postępowania w czasie zagrożeń naturalnych.
3.4. Zagrożenia techniczne	Uczeń: - wymienia przykłady zagrożeń technicznych, - wie, jak postępować w sytuacji wystąpienia katastrofy technicznej, - uzasadnia konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń.	Uczeń: - omawia procedury postępowania w przypadku katastrofy budowlanej i komunikacyjnej, - przedstawia zasady działania w sytuacji wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym.	Uczeń: - wyjaśnia, jak należy się zachować w sytuacji odnalezienia niewypału lub niewybuchu, - przedstawia zasady przestrzegania bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia.	Uczeń: - omawia przyczyny powstawania zagrożeń technicznych, - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w swoim najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń.	Uczeń: - przygotowuje mini poradnik dotyczący postępowania w sytuacji różnorodnych zagrożeń.
3.5. Zagrożenia chemiczne i radiacyjne	Uczeń: - wymienia zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych przed środkami	Uczeń: - przedstawia zasady postępowania w sytuacji prawdopodobieństwa	Uczeń: - opisuje kolejność działań w sytuacji wypadku pojazdu z udziałem NSCh i TŚP,	Uczeń: - wymienia rodzaje oznaczeń substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji,	Uczeń: - przygotowuje informacje dotyczące dróg przejazdu pojazdów

	chemicznymi, - wie, jakie materiały można wykorzystywać, jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry.	przeniknięcia niebezpiecznych środków chemicznych do budynku mieszkalnego, - wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi.	- zna tablice oznaczające materiały niebezpieczne w transporcie, - wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne, - wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami.	- uzasadnia konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń, - omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę.	przewożących materiały niebezpieczne w swoim województwie.
3.6. Zagrożenie terroryzmem. Cyberprzemoc	Uczeń: - wie, jak postępować w przypadku podłożenia bomby oraz samochodu pułapki, - wie, jak rozpoznać samochód pułapkę, - wie, jak zachować się po zamachu bombowym.	Uczeń: - wyjaśnia, jak rozumie pojęcie terroryzmu, - wymienia i omawia środki i metody ataków terrorystycznych, - wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy i wie, jaka powinna być na nie właściwa reakcja.	Uczeń: - wskazuje informacje, jakie należy podać przy zgłaszaniu na policję podejrzenia o podłożeniu ładunku wybuchowego, - wymienia podstawowe procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego.	Uczeń: - wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych, - wskazuje sposoby przeciwdziałania panice.	Uczeń: - omawia przyczyny i skutki najbardziej spektakularnych zamachów terrorystycznych, które miały miejsce w XX i XXI wieku.
Dział 4. Pierwsza pomoc					
4.1. Pierwsza pomoc. Triada życia.	Uczeń: - rozumie znaczenie podejmowania	Uczeń: - przedstawia schemat wzywania pomocy,	Uczeń: - wymienia cele i zadania pierwszej	Uczeń: - uzasadnia konieczność	Uczeń: - wyjaśnia konsekwencje

	<p>działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna ogniwa łańcucha przeżycia, - wymienia numery telefonów alarmowych, - zna pojęcie: <i>stan zagrożenia życia</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę, - wyjaśnia podstawowe zasady postępowania ratownika na miejscu zdarzenia, - omawia rolę układów: nerwowego, krążenia i oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych. 	<p>pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanemu i świadkom zdarzenia, - wymienia potencjalne zagrożenia dla ratownika, - wykazuje się znajomością schematu prowadzenia rozmowy z dyspozytorem służb ratunkowych, - wymienia stany zagrożenia życia. 	<p>udzielania pierwszej pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi dokonać oceny miejsca zdarzenia oraz je zabezpieczyć, - demonstruje sposób udrożnienia dróg oddechowych i potrafi wyjaśnić znaczenie tej czynności, - omawia schemat ABC. 	<p>nieudzielenia pierwszej pomocy.</p>
<p>4.2. Poszkodowany nieprzytomny. Zadławienia</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia objawy utraty przytomności, - potrafi dokonać wstępnej oceny poszkodowanego, - dokonuje oceny funkcji życiowych, - zna schemat postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym, - omawia schemat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna konsekwencje utraty przytomności, - wie, dlaczego nieprzytomnemu należy udrożnić drogi oddechowe, - potrafi udzielić pomocy osobie nieprzytomnej, - potrafi ułożyć poszkodowanego w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej, - wie, w jaki sposób zapewnić osobie nieprzytomnej komfort termiczny, - potrafi wykonać rękocyny ratunkowe w przypadku zadławienia u 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, w jaki sposób należy zapobiegać skutkom utraty przytomności, - omawia i przedstawia odmienność ułożenia w pozycji bezpiecznej kobiety ciężarnej, - wymienia przykłady działań zapobiegających 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje informacje na temat zadań i działania SOR oraz CPR.

	postępowania w przypadku zadławienia.	pozycji bezpiecznej.	dorosłych i niemowląt.	zadławieniu u małych dzieci.	
4.3. Nagłe zatrzymanie krążenia u osoby dorosłej. Zastosowanie AED	Uczeń: - potrafi rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do nagłego zatrzymania krążenia (NZK), - umie wykonać zgodnie z algorytmem RKO u osoby dorosłej, - potrafi bezpiecznie obsłużyć AED.	Uczeń: - prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową, - omawia algorytm postępowania przy nagłym zatrzymaniu krążenia. - potrafi wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem AED.	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie: <i>nagłe zatrzymanie krążenia</i> , wymienia jego oznaki, - potrafi rozpoznać nagłe zatrzymanie krążenia (NZK), - potrafi wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem AED, - omawia zasady bezpieczeństwa przy zastosowaniu AED.	Uczeń: - prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą z wykorzystaniem AED, - wymienia objawy powrotu krążenia u poszkodowanego.	Uczeń: - przygotowuje plakat zachęcający do nauki resuscytacji krążeniowo-oddechowej i obsługi AED.
4.4. Urazy. Apteczka pierwszej pomocy	Uczeń: - wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu, - zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostno-stawowych, - wykonuje opatrunek osłaniający	Uczeń: - zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostnych, - wymienia rodzaje złamań, - potrafi udzielić pierwszej pomocy osobom ze złamaniami kończyn, - wymienia sytuacje,	Uczeń: - wyjaśnia, w jakich okolicznościach dochodzi najczęściej do urazów kostno-stawowych, - stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów, - zna sposoby, złagodzenia bólu u	Uczeń: - wie, które urazy stanowią największe zagrożenia dla życia i zdrowia, - wyjaśnia regułę Potta i zasady unieruchomienia anatomicznego, - wymienia przykłady zapobiegania urazom, - przedstawia metody	Uczeń: - przygotowuje informacje, w których państwach niezbędnym wyposażeniem pojazdu jest apteczka samochodowa.

	<p>ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna wyposażenie apteczki pierwszej pomocy. 	<p>w których może dojść do urazów kręgosłupa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej. 	<p>poszkodowanego ze złamaniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa, - omawia zastosowanie zaopatrzenia apteczki. 	<p>przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego wyposażenie apteczki może ulegać modyfikacjom. 	
<p>4.5. Oparzenia. Postępowanie przeciwwstrząsowe</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najczęstsze przyczyny oparzeń, - zna stopnie oparzeń, - potrafi postępować przy oparzeniach termicznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie: <i>oparzenie</i>, - omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego, - zna najważniejsze przyczyny wstrząsu, wymienia zagrożenia z niego wynikające. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia oparzenia I, II i III stopnia, - udziela pierwszej pomocy przy obrażeniach termicznych, - omawia regułę dziewiątek i dłoni stosowaną do oceny rozległości oparzeń, - wymienia objawy wstrząsu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia objawy oparzeń dróg oddechowych, - omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych, elektrycznych, - stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje informacje o opatrunkach hydrożelowych.
<p>4.6. Zatrucia</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny zatruć oraz wie, w jaki sposób im zapobiegać, - opisuje objawy zatruć: gazami toksycznymi, środkami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia postępowanie ratownicze w przypadku zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla, gazami toksycznymi, - wie, jak postępować wobec osoby, która 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego CO jest nazywany cichym zabójcą. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje plakat dotyczący sposobów zapobiegania zatruciom CO.

	odurzającymi, CO.		uległa zatruciu.		
4.7. Utonięcia. Wypadki nad wodą	Uczeń: - opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia, - wymienia zagrożenia związane z wodą.	Uczeń: - wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem, - odtwarza etapy pomocy w podtopieniach.	Uczeń: - omawia czynności pierwszej pomocy po wydobyciu poszkodowanego z wody.	Uczeń: - wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych.	Uczeń: - przygotowuje plakat dotyczący sposobów zapobiegania utonięciom.
Dział 5. Edukacja obronna					
5.1. Reagowanie w sytuacjach zagrożenia działaniami wojennymi	Uczeń: - zna ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia oraz wpływem czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania; -	Uczeń: - potrafi wyjaśnić zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania	Uczeń: - zna środki podręczne do zwiększenia szans przetrwania i rozumie, jak je wykorzystywać;	Uczeń: - zna możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym.	Uczeń: - potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce
5.2. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	Uczeń: - zna zasady identyfikacji podstawowych zagrożeń cyberbezpieczeństwa;	Uczeń: - zna i rozumie wybrane definicje cyberbezpieczeństwa zawarte w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz.	Uczeń: - potrafi określić podział ról w czasie współdziałania układu militarnego z podmiotami układu pozamilitarnego;	Uczeń: - potrafi odbierać ze zrozumieniem złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa	Uczeń: - potrafi odbierać ze zrozumieniem, tworzyć i przedstawiać złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w

		1369, z 2021 r. poz. 2333 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 655) oraz dokumentach NATO;		państwa.	systemie cyberbezpieczeństwa państwa.
5.3. Podstawy strzelectwa	Uczeń: - zna rodzaje broni	Uczeń: – zna zasady składania i rozkładania broni;	Uczeń: - potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych.	Uczeń: - potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych.	Uczeń: - potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych.